

ઘોરણ : 5

આસપાસ

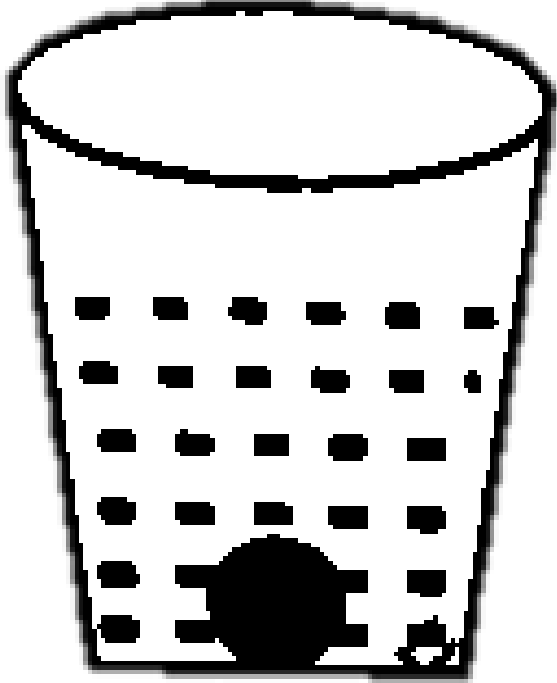
પાઠ : ૭

પાણી સાથેના પ્રયોગ

સ્વ-અધ્યયનપોથી સોલ્યુશન

(પ્રથમ સત્ર)

પ્રશ્ન-1 નીચેના ચિત્રમાં એક ગ્લાસમાં પાણી ભરીને તેમાં લીંબુ નાખ્યું છે. લીંબુને પાણીની ઉપરની સપાટી પર લાવવા શું કરશો?

- લીંબુને પાણીની ઉપરની સપાટી પર લાવવા થોડું મીઠું નાખતા રહીશું. પાણી ખાટું થઈ જશે તો લીંબુ પાણી ની સપાટી પર આવી જશે.

પ્રશ્ન-2 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(1) મૃત સમુદ્રમાં કેમ કોઈ ફૂલતું નહિ હોય?

➤ મૃત સમુદ્રમાં પાણી ખૂબ ખારું છે. આપણે ચાખી પણ ન શકીએ. આ પાણી વધારે ખારું હોવાને લીધે દરિયામાં કોઈ ફૂલી શકતું નથી.

(2) પાણીમાં ખાંડ ઝડપથી ઓગળે કે મીઠું ? શા માટે ?

➤ પાણીમાં મીઠું ઝડપથી ઓગળે છે. મીઠું નરમ હોય છે. મીઠું પાણીમાં રહેતા ક્ષારને સુકવીને બનાવેલું હોવાથી પાણીમાં મીઠું જલ્દી ઓગળી જાય છે.

(3) ખાંડને દૂધમાં ઝડપથી ઓગાળવા શું પ્રયત્ન કરશો?

➤ ખાંડને દૂધમાં ઝડપથી ઓગાળવા દૂધમાં ખાંડ નાખ્યા બાદ ચમચી થી હલાવતા રહેવું જેથી ખાંડ ઝડપથી ઓગળી જશે.

(4) ચોમાસામાં તમે તમારાં ભીનાં કપડાં કઈ રીતે સૂકવશો?

➤ ચોમાસામાં ભીના કપડાંને હવા આવે તેવી જગ્યાએ અથવા પંખાના પવનમાં કપડા સૂકવવા થી જલ્દી સુકાઈ જાય છે.

પ્રશ્ન-૩ પાઠ્યપુસ્તકમાં આપેલ પ્રવૃત્તિના આધારે નીચેનું કોષ્ટક પૂર્ણ કરો.

વસ્તુઓ	તે ઓગળ્યું કે નહિ ?	૨ મિનિટ સમયા પછી શું થયું ?	પાણીનો રંગ બદલાય છે?
ખાંડ	હા	ખાંડ ઓગળી ગઈ	ના
રેતી	ના	રેતી ઓગળશે નહીં	ના
છાશ	હા	પાણીમાં ભળી જશે	હા
મધ	હા	પાણીમાં ભળી જશે	હા
તેલ	ના	પાણીની ઉપર રહેશે	ના
હળદર	હા	પાણીમાં ભળી જશે	હા
ચૂનાનો પાવડર કે ચોકનો પાવડર	હા	પાણીમાં ઓગળશે.	હા
લોટ	ના	ભીનો થઈ જશે.	ના
લીંબુનો રસ	હા	પાણીમાં ભળી જશે	હા
દવાની ગોળી (ટીકડી)	હા	પાણીમાં ભળી જશે	હા

પ્રશ્ન- 4 તમારા ઘરે ખાવાની કઈ વસ્તુઓ સૂકવણી કરી
બનાવો છો?

- અમારે ઘરે મેથી, કોથમીરની ભાજી સૂકવીએ છીએ. કેરીના
ગોટલા, પાપડ, બટાકાની વેફર, કાછરી, વગેરે વસ્તુઓ
સુકવણી કરીને બનાવીએ છીએ.

પ્રશ્ન-5 પ્રવૃત્તિ કરો અને કોષ્ટકમાં તમારું અવલોકન લખો.

ક્રમ	પ્રવૃત્તિ	તમારું અવલોકન
1	ગ્લાસમાં પાણી લઈ તેમાં થોડું તેલ ઉમેરો.	તેલ પાણીમાં તરે છે.
2	તેને થોડું હલાવો.	પાણીમાં ભળતું દેખાય છે.
3	શું તેલ પાણીમાં ઓગળી ગયું ?	ના.
4	થોડીવાર તેને સ્થિર મૂકી રાખો.	ફરીથી ઉપર આવી ગયું.
5	તેલ પાણીથી અલગ પાડી શકાશે.	હા.

પ્રશ્ન-6 એક પાત્રામાં પાણી ભરી તેમાં વારાફરતી નીચેની વસ્તુઓ મૂકો. જે વસ્તુ પાણીમાં તરે તેની સામે લીલો રંગ અને જે વસ્તુ પાણીમાં ડૂબે તેની સામે લાલ રંગ કરો.

(1) પ્લાસ્ટિકનો દડો

(2) લીંબુ

(3) સાબુ

(4) સાબુદાનીમાં રાખેલ સાબુ

(5) બોટલનું ઢાંકણ

(6) ખાલી ગ્લાસ

(7) પેન

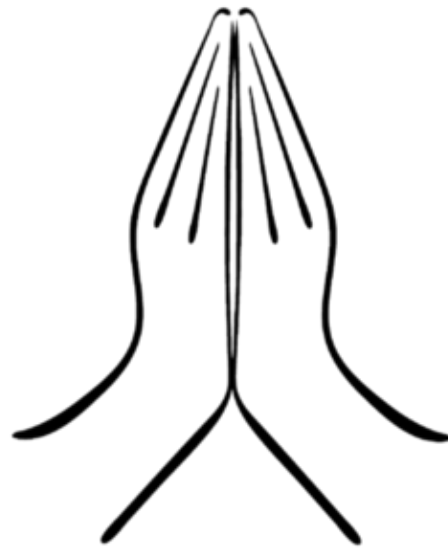
(8) પેન્સિલ

(9) ટાંકણી

પ્રશ્ન-7 તમને તરસ લાગે ત્યારે થોડો સમય પાણી ન પીવો તો તમને
કેવો અનુભવ થશે?

➤ તરસ લાગે ત્યારે થોડોક સમય પાણી ન પીએ તો કમજોરી
અનુભવાય છે. થાક લાગે અને ગળુ સુકાય ગયાનો અનુભવ થાય
છે.

Thanks

For watching

